

Вінтоняк В. Ф. кандидат психологічних наук, доцент,
Національний університет оборони України
імені Івана Черняхівського

<https://orcid.org/0000-0002-3878-1848>

Васюкова Н. В. кандидат філологічних наук,
Національний університет оборони України
імені Івана Черняхівського

<https://orcid.org/0000-0002-6184-3314>

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ В ІНШОМОВНОМУ КОМУНІКАТИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Стаття присвячена розгляду проблеми підвищення ефективності професійної підготовки військовослужбовців в реаліях сучасної війни. Авторами визначено та проаналізовано психологічні особливості професійної підготовки військових фахівців в іншомовному комунікативному середовищі. Описано та емпірично підтверджено психологічні якості та здатності особистості військовослужбовця які впливають на професійну підготовку в іншомовному комунікативному середовищі. Аналіз обумовлений перспективами вступу до НАТО та підтримкою країн Альянсу в нинішньому протистоянні з Україною з РФ.

Ключеві слова: військовослужбовець; військовий фахівець; професійна підготовка; іншомовне комунікативне середовище.

Вступ. Ефективне ведення бойових дій та перемога України в російсько-українській війні, на даний час, напряму залежить від політичної та військової підтримки інших країн, і зокрема, країн-членів НАТО. Ретроспектива пройденого шляху вступу України до НАТО має приклади активних періодів, стагнації, активізації. Проте, стрімкий сучасний прорив свідчить про нагальну необхідність не тільки вступу до Альянсу, а й одностайного бажання з боку його членів, різнобічного сприяння, позитивні результати чого ми бачимо на полі бою. 30 вересня 2022 року Україна подала заявку у на пришвидшений вступ до НАТО, що ще більше поглиблює стратегічну співпрацю України з НАТО.

На даний час, завдяки державам-партнерам відбувається активна підготовка військових фахівців для використання іноземних зразків озброєння та військової техніки, які надходять в Україну по програмам технічної допомоги та співпраці. Професійна підготовка військових фахівців на сьогоднішній день є нагальною умовою та потребою для обороноздатності країни. Навчання проходять у Польщі, Чехії, Словаччині, США, Великобританії та багатьох інших країнах. Підготовлено понад

40 тис. військовослужбовців і навчання триває. Не можна оминати увагою той факт, що така активізація міжнародних відносин становлять певні виклики й у мовному середовищі. Оскільки, від якості швидкості адаптації до іншомовного комунікативного середовища, міжкультурної взаємодії військовослужбовців, напряму залежить і якість навчання та майбутня результативність виконання завдань військовослужбовцями в бойових умовах. Тому, в цьому контексті безперечно, відбувається зростання ролі вивчення психологічних особливостей які впливають на підготовку військових фахівців в іншомовному комунікативному середовищі.

Мета статті полягає у визначенні та емпіричній перевірці психологічних особливостей професійної підготовки військових фахівців в іншомовному комунікативному середовищі.

Теоретичне підґрунтя. На сьогоднішній день, професійна діяльність військового є специфічним видом діяльності який належить до діяльності в особливих та екстремальних умовах. Це по суті безперервна боротьба за виживання, в надлюдських умовах, з неймовірною інтенсивністю боїв та постійної загрози

життю. Велика соціальна та державна значущість діяльності накладає на військовослужбовців додаткову відповідальність за виконання бойових завдань. Тому, професійна підготовка для військовослужбовця зараз набуває особливої актуальності, від якої залежить не тільки виживання самого військового, але й виконання завдання та порятунк інших [1].

Вивчення проблем пов'язаних із професійною діяльністю військовослужбовців знайшло своє відображення у низці досліджень українських психологів М. Корольчука, Г. Балла, Г. Ложкіна, Є. Потапчука, Є. Татарінова, І. Тімченка, М. Ануфрієвої, В. Колісниченко та ін. Проблеми концептуалізації професійної підготовки військовослужбовців та впливу на цей процес психологічних чинників присвячені праці О. Хміляра, І. Клименко, О. Сафіна, В. Ягупова, Н. Іванової.

В працях А. Вітченко, О. Капінус, Ю. Приходько, В. Васюкової, І. Жукевич, М. Арістархової, В. Скрипнікової розглянуто структуру та організаційно-методичні засади професійної, іншомовної, міжкультурної підготовки фахівців сфери національної безпеки та оборони.

Професійна підготовка фахівців до успішного здійснення професійної діяльності вимагає спрямувати навчання на розвиток певних індивідуальних якостей особистості, які забезпечать виконання завдання в мінливих умовах та непередбачуваних змінах оперативної обстановки в сучасній війні, особливо в умовах невизначеності. Дослідженням особистісних якостей та здатностей особистості які цьому сприяють займалися Дж. Маддукс, М. Шеєр (самоефективність особистості), С. Баднер, О. Саннікова, О. Г. Бабчук, Л. Помиткіна В. Черевичний (толерантність до невизначеності, прийняття рішення в ситуаціях невизначеності), С. Мадді, Р. Харві, С. Кобейс, А. Бандура (життєстійкість).

Вчені зазначали, що орієнтація на досягнення оптимального результату (досягнення мети з найменшими витратами) через подолання труднощів, перш за все, в особистісно значущій ситуації (та тих

труднощів, які є неминучими у тій чи іншій ситуації) напряму залежить від рівня смоефективності особистості, а домінуючою особистісною змінною, що опосередковує вплив стресогенних факторів (в тому числі і хронічних) на самопочуття особистості та успішну професійну діяльність є життєстійкість від якої і залежить опір особистості стресовим ситуаціям, і перш за все в професійній діяльності.

Методи дослідження. У ході проведення дослідження застосовано методи теоретичного дослідження; методи емпіричного дослідження: анкетування, особистісні опитувальники, медики суб'єктивного шкалювання, експертне опитування, а також методи статистичної обробки емпіричних даних.

Результати і обговорення. Актуальність формування нових моделей та програм професійної підготовки українських військовослужбовців обумовлена низкою чинників. По-перше, це пов'язано з великою кількістю озброєння, що надходить до нас від країн НАТО яке треба опановувати. По-друге, зміна тактики та стратегії ведення бойових дій. По-третє, велика кількість мобілізованих військовослужбовців (офіцерського та рядового складу) у яких низька або зовсім відсутня військова підготовка. По-четверте, це питання безпеки наших захисників, оскільки українські полігони де можливо проводити підготовку неодноразово піддавались обстрілам з боку рф. Навчання за кордоном крім професійної підготовки також сприяє обміну бойовим досвідом між українськими військовослужбовцями та іноземними союзниками. Адже туди приїжджають не лише нещодавно мобілізовані військові, а і їхні командири, які мають досвід ведення війни з рф понад вісім років. Закордонні інструктора, також прагнуть дізнатися про наш бойовий досвід. А в майбутньому цей досвід може бути закладений в міжнародну академічну військову науку.

В США підготовку приходять наші пілоти та оператори платформ з володіння сучасним важким озброєнням. У Великій Британії відбувається навчання сучасних сухопутних сил швидкого реагування.

Навчають ЗСУ і в Норвегії, Данії, країнах Балтії, Польщі, Словаччині, Чехії. Крім того, українських військових навчають й інструктори з країн, які доки не входять до НАТО – Швеція. Країни-союзники навчають військовослужбовців, що будуть готові до війни за всіма стандартами Альянсу.

Таким чином, сьогодні, по-новому постають питання професійної діяльності військових кадрів, де одними із ключових є питання надшвидкої професійної підготовки військовослужбовця.

Професійна підготовка – це цілеспрямований процес навчання військовослужбовців професійних знань та вмінь з метою набуття навичок, необхідних для виконання певних видів діяльності [2].

Результати аналізу зарубіжних джерел свідчать, що такі поняття, як “підготовка”, “розвиток”, “управління”, “вплив” означають дію, яка формує певні необхідні якості або сприяє цілеспрямованій зміні в поведінці військовослужбовців. Але коли ця підготовка здійснюється під тиском соціальних явищ, таких як війна та в іншомовному комунікативному середовищі, то це викликає ряд стресових психологічних реакцій. Безперечно, на якість підготовки впливають і особистісні якості, здатності, установки особистості військовослужбовця та його мотивація.

З метою визначення стресових психологічних факторів які можуть впливати на професійну підготовку в іншомовному комунікативному середовищі, ми провели онлайн опитування 226 військовослужбовців, вік від 24 до 47 років, різної штатно-посадової категорії, які проходили навчання в Європейських країнах.

В результаті дослідження, ми виявили спектр проблем з якими зіштовхнулися українські військовослужбовці перебуваючи в іншомовному комунікативному середовищі і які можуть впливати на професійну підготовку:

- військовослужбовці які не знають англійської мови відчують дискомфорт (певне відчуття меншовартості), їм важко демонструвати практичний досвід і їх ефективність навчання знижується;

- потрібна швидка адаптація настанов НАТО. Директиви не співпадають і виникає багато додаткових труднощів;

- іноземні інструктори не мають досвіду ведення бойових дій на своїй території, вони не враховують загибель та втрати серед свого мирного населення при плануванні операцій;

- якість навчання залежить від перекладача, особливо від його вмотивованості. Багато перекладачів володіють низькими знаннями в сфері військової техніки і мають низьку мотивацію. Саме навчання при правильному перекладі не створює ніяких труднощів.

- навчання в стиснуті строки, великі інтелектуальні навантаження (пряма мова: “курс який розрахований на 5 тижнів, пройшли за 5 днів”);

- ситуація невизначеності перед від’їздом, дуже часто у військовослужбовців мало часу на підготовку та орієнтування;

- реакція наших військових на військовослужбовців з нетрадиційною сексуальною орієнтацією, що потребує інформування та вивчення основ гендерної рівності, культурних особливостей країни де проходить навчання перед від’їздом.

Таким чином, навчання в іншомовному комунікативному середовищі передбачає набагато більшу кількість стресових факторів, з якими військовослужбовці мають навчитися справлятися, реагувати на них, випрацьовувати відповідні моделі поведінки та, в ідеалі, навчитися уникати або мінімізувати їх вплив на нормальне ефективне оволодіння новими знаннями та подальше виконання завдань за призначенням. І однією з головних передумов зниження стресу, засвоєння знань, навичок та ефективної міжнародної співпраці у військовій сфері, що безперечно забезпечить можливість якісної професійної підготовки військовослужбовців ЗС України, є володіння іноземною мовою. І справа не тільки в можливості повсякденної комунікації в іншомовному середовищі, але й це проблеми взаємо сумісності засобів зв’язку, військової техніки та озброєння, що межують з проблематикою терміносистем певних військових галузей [3,].

Питання психології

Теоретико-методологічний аналіз проблеми професійної підготовки в іншомовному комунікативному середовищі дозволив визначити психологічні якості та здатності особистості які впливають на професійну підготовку, а саме: *толерантність до невизначеності, самоефективність, загальна життєстійкість, особиста та ситуаційна тривожність, а також вміння приймати рішення в ситуаціях невизначеності.*

В емпіричному дослідженні взяли участь 156 військовослужбовців які проходили навчання за кордоном. Вік від 23-45 років. Офіцери та військовослужбовці за контрактом.

Для даного дослідження був сконструйований комплекс діагностичних методик для визначення психологічних особливостей які можуть впливати на професійну підготовку військових фахівців в іншомовному комунікативному середовищі. Для діагностики показників толерантності та інтолерантності до невизначеності була обрана: “Шкала інтолерантності – толерантності до невизначеності” С. Баднера [5].

Самоефективність оцінювалась за допомогою методик “Шкали загальної самоефективності Шварцера”. Для діагностики характеристик прийняття рішень використовується “Мельбурнський опитувальник прийняття рішень” І. Джаніса, Л. Манна. Для диференційованого вимірювання тривожності використали методика “Шкала реактивної та особистісної тривожності” Спілберга-Ханіна [6].

Комп’ютерна обробка даних була проведена з використання статистичного пакета SPSS 13.0 for Windows.

Результати дослідження / research results. З метою визначення провідних психологічних особливостей особистості, які впливають на професійну підготовку військових фахівців в іншомовному комунікативному середовищі, нами було проведено кореляційний аналіз із застосуванням коефіцієнту рангової кореляції Спірмена між виявленими показниками за шкалами використаних у дослідженні психодіагностичних методик. Результати кореляційного аналізу наведені у табл. 1.

Таблиця 1

Кореляційні зв’язки особистісних характеристик військовослужбовців

Показники	Загальна інтолерант. до невизначеності	Прокрастинація	Надпильність	Особистісна тривожність	Залученість	Контроль	Прийняття рішення	Загальна життєстійкість
Новизна	0,473*	–	–	–	–	–	0,562*	–
Складність	0,780**	–	–	–	–	–	0,742**	–
Нерозв’язність	0,411*	–	–	0,593**	–	–	–	–
Самоефективність	–	–	–	–	0,516*	0,553*	0,542**	0,584**
Пильність	–	–	–	–	–	–	–	–
Уникнення	–	0,402*	–	–	–	–	–	–
Прокрастинація	–	1	0,624**	0,473*	-0,702**	-0,425*	-0,402*	-0,604**
Особистісна тривожність	–	–	0,628**	1	–	–	–	–
Контроль	–	–	–	–	0,565**	1	0,718**	0,815**
Прийняття ризику	–	–	–	–	0,434*	–	0,648*	0,637**
Залученість	–	-0,702**	–	–	1	0,565**	–	0,887**

Примітка: * $p \leq 0,05$; ** $p \leq 0,01$

Результати кореляційного аналізу показали наявність значущих зв'язків між змістовими характеристиками. Зокрема були виявлені прямі значущі зв'язки між:

– «новизною» та «загальною інтолерантністю до невизначеності», «прийняттям рішення» ($p \leq 0,05$);

– «складністю» та «загальною інтолерантністю до невизначеності» і «прийняттям рішення» ($p \leq 0,01$);

– «нерозв'язністю» та «загальною інтолерантністю до невизначеності» ($p \leq 0,05$) та «особистою тривожністю» ($p \leq 0,01$);

– «самоєфективністю» та «контролем» і «прийняттям рішення» ($p \leq 0,05$) та «залученістю» і «загальною життєстійкістю» ($p \leq 0,01$);

– «прокрастинацією» та «уникненням», «особистісною тривожністю» ($p \leq 0,05$), «надпильністю» ($p \leq 0,01$);

– «особистісною тривожністю» та «надпильністю» ($p \leq 0,01$);

– «контролем» та «залученістю», «прийняттям рішення» і «загальною життєстійкістю» ($p \leq 0,01$);

– «прийняттям ризику» та «залученістю», «прийняттям рішення» ($p \leq 0,05$) та «загальною життєстійкістю» ($p \leq 0,01$);

– «залученістю» та «загальною життєстійкістю» ($p \leq 0,01$).

Разом з тим було виявлено і зворотні значущі зв'язки між «прокрастинацією» та: «контролем», «прийняттям рішення» ($p \leq 0,05$), а також «залученістю» і «загальною життєстійкістю» ($p \leq 0,01$).

Наведені кореляційні зв'язки дозволяють визначити, що існує пряма взаємозалежність у розвитку пов'язаних якостей між собою, зокрема між рівнем інтолерантності до невизначеності (як особистісною змінною, схильністю, здібністю, властивістю [7]) та поведінкою особистості в ситуаціях, яким характерна новизна, складність та суперечливість, чим часто характеризується навчання в іншомовному комунікативному середовищі. Тому подібні ситуації сприймаються як загрозові, посилюють особистісну тривожність і напряду впливають на прийняття рішення, а також – на сприйняття

(заперечення) всього нового, максимальне намагання уникнути невизначеності.

Результати кореляційного аналізу також показали, що рівень самоєфективності військовослужбовця напряду залежить від його залученості в процес діяльності (інтересу до навчання), можливості контролю за обставинами, що в свою чергу не дає впасти в стан безпорадності та пасивності в навчальному процесі. Самоєфективність, або упевненість у своїй здатності виконати певну діяльність (Bandura, 1977), часто співвідносилася з компонентом контролю життєстійкості, що і підтвердив кореляційний зв'язок та безпосередньо впливає на прийняття рішення і загальну життєстійкість. Однак, якщо життєстійкість є загальною диспозицією, тоді як самоєфективність – специфічна для конкретної діяльності. Люди, які усвідомлюють власну самоєфективність в конкретній сфері діяльності, докладають більше зусиль для виконання складних завдань, ніж люди, які мають серйозні сумніви щодо власних можливостей.

Життєстійкість військовослужбовця характеризує його ступінь сформованості здатності витримувати стресову ситуацію, зберігати внутрішню збалансованість, не знижуючи при цьому успішності діяльності. Загальна життєстійкість напряду проявляється у подоланні труднощів, як здатність зберігати віру в себе, бути впевненим у собі, своїх можливостях, як здатність до ефективної психічної саморегуляції.

Прийняття ризику допомагає людині бути відкритою до оточуючого світу, інших людей та суспільства. В нашому випадку, допомагає військовослужбовцям активно залучатися до нової справи, засвоєння нових знань та навиків. Це сприяє міжкультурній комунікації з військовослужбовцями (викладачами, інструкторами) з інших країн і безпосередньо впливає на загальну життєстійкість. В основі прийняття ризику закладена ідея розвитку особистості через засвоєння знань і досвіду, подальше їх використання в практичній діяльності, що дозволить військовослужбовцю підвищити професійний рівень.

Питання психології

Виявлені тісні кореляційні зв'язки між шкалою «контроль», «залученість» із «загальною життєстійкістю» на рівні ($p \leq 0,01$). Виразність цих компонентів і життєстійкості загалом перешкоджає виникненню внутрішньої напруги у стресових ситуаціях, формування ефективних копінг-стратегій в управлінні стресом загалом.

Презентовані результати кореляційного аналізу, свідчать і про наявні непродуктивні копінгі в результаті прийнятих рішень. А саме, уникнення, означає ігнорування особистістю прийняття рішень, ігнорування інформації про ризики втрати і продовження слідування раніше обраним курсом дій. Зворотні значущі зв'язки між прокрастинацією та контролем, прийняттям рішення та залученістю свідчать про захисне уникнення через перекидання відповідальності і раціоналізацію сумнівних альтернатив, а надмірна пильність, в даному випадку, характеризується імпульсивністю прийняття рішень, та не включає інтелектуальну орієнтацію пошуку виходу із ситуацій в умовах невизначеності. Високий рівень прокрастинації знижує залученість

військовослужбовців до нового досвіду, сприяє втраті контролю.

Особистісна тривожність проявляється у взаємозв'язку з надпильністю, що свідчить про велику відповідальність яка покладена на військовослужбовців, що навчаються за кордоном.

Висновок. Проведений аналіз дозволив визначити основні проблеми професійної підготовки з якими зіштовхуються українські військовослужбовці в іншомовному комунікативному середовищі. Кореляційний аналіз дозволив встановити характер взаємозв'язків між особистісними характеристиками особистості, яка перебуває у іншомовному комунікативному середовищі. Виявлені взаємозв'язки показують, що толерантність до невизначеності та рівень життєстійкості є одним з факторів ефективного засвоєння особистістю нового досвіду та безпосередньо впливає на прийняття рішень особистістю. А сучасні реалії вимагають від кадрових військових готовності до дій в умовах зростаючої невизначеності, сучасних багаторівневих викликів безпеки і бойового простору.

Список використаних джерел

1. Вінтоняк В. Ф. (2014) Професійний «Я-образ» як чинник визначення офіцером стратегії кар'єрного зростання [дис. канд. психол. наук].
2. Клименко І.В. (2018) Психологічні засади професійної підготовки поліцейських: монографія, Харків: Фоліо, 424с
3. Васюкова Н.В., Вінтоняк В. Ф. (2023) Вплив сучасних викликів на формування терміносистем: військовий аспект. Змінність дидактичних та соціокультурних аспектів в українській філології : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 156 с.
4. Васюкова Н.В., Шумка А.В. (2020) Мовленнєва компетентність науково-педагогічного працівника як чинник ефективного комунікативного простору. Харків: ХНУПС, XVI зб.мат МНПК, 801-802.
5. Budner S. Intolerance of Ambiguity as a Personality Variable. *Journal of Personality*. 1962. Vol. 30. P. 29-50.
6. Галян І. М. (2009) Психодіагностика. Навчальний посібник / І. М. Галян . - К.: Академвидав. 464 с.
7. Черевичний С. В. (2022) Психологічні особливості прийняття рішення командиром в умовах невизначеності. [Автореф. дис. канд. психол. наук].

References

1. Vintoniak V. F. (2014) Profesiyni "Ya-obraz" yak chynnyk vyznachennia ofitserom stratehii kariernoho zrostannia [Professional Self-Image as a factor in determining an officer's career growth strategy], [dys. kand. psykhol. nauk] (in Ukrainian)
2. Klymenko I.V. (2018) Psykholohichni zasady profesiinoyi pidhotovky politseiskykh: monohrafiia [Psychological foundations of police professional training], Kharkiv: Folio, 424 s. (in Ukrainian)
3. Vasiukova N.V., Vintoniak V. F. (2023) Vplyv suchasnykh vyklykiv na formuvannia terminosystem: viiskovyi aspekt [The impact of modern challenges on the formation of terminology systems: the military aspect]. Zminnost dydaktychnykh ta sotsiokulturnykh aspektiv v ukrainskii filolohii : materialy vseukrainskoho naukovo-pedahohichnoho pidvyshchennia kvalifikatsii. Odessa : Vydavnychiy dim «Helvetyka», 156 s. (in Ukrainian)

4. Vasiukova N.V., Shumka A.V. (2020) Movlennieva kompetentnist naukovo-pedahohichnoho pratsivnyka yak chynnyk efektyvnoho komunikatyvnoho prostoru [Speech competence of the academic staff as a factor of effective communication space]. Kharkiv: KhNUPS, XVI zb.mat MNPK, 801-802. (in Ukrainian)
5. Budner S. Intolerance of Ambiguity as a Personality Variable. *Journal of Personality*. 1962. Vol. 30. P. 29-50.
6. Halian I. M. (2009) Psykhodiahnostyka [Psychodiagnostics]. Navchalnyi posibnyk I. M. Halian . - K.: Akademydav. 464 s. (in Ukrainian)
7. Cherevychnyi S. V. (2022) Psykholohichni osoblyvosti pryiniattia rishennia komandyrom v umovakh nevyznachenosti [Psychological features of decision-making by a commander in conditions of uncertainty]. [Avtoref. dys. kand. psykhol. nauk] (in Ukrainian)

Summary

Vintoniak V. Candidate of Psychological Sciences, professor, National Defence University of Ukraine named after Ivan Chernyakhovskyi

Vasiukova N. Candidate of Philological Sciences, National Defence University of Ukraine named after Ivan Chernyakhovskyi

PSYCHOLOGICAL PECULIARITIES OF THE MILITARY SPECIALISTS' PROFESSIONAL TRAINING IN A FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATION ENVIRONMENT

Introduction. *The effectiveness of the combat actions and Ukraine's victory in the Russian-Ukrainian war, at present, directly depends on the political and military support of other countries, and in particular, NATO member states. Among other things, thanks to partners, military specialists are being actively trained to use foreign models of weapons and military equipment supplied to Ukraine under technical assistance and cooperation programs. Today, professional training of military specialists is an urgent condition and need for the country's defense capability. This intensification of international relations poses certain communication challenges, since the quality and speed of adaptation to a foreign language communication environment, intercultural interaction of military personnel directly affect the training quality and the future effectiveness of their tasks in combat conditions. Therefore, in this context, the role of studying psychological peculiarities that affect the military specialists' training in a foreign language communication environment is undoubtedly growing.*

The objective of the article is to identify and empirically test the psychological features of military specialists' professional training in a foreign language communication environment.

Methods. *The article reviews classical and modern theoretical and methodological sources on the problems of military specialists' professional training, which are based on the concepts of professional education, cognitive-behavioral psychology, and psychology of extreme activity. In the course of the study, the method of theoretical analysis, systematization, content analysis; methods of empirical research: questionnaires, personal questionnaires, subjective scaling methods, expert survey, as well as methods of statistical processing of empirical data were used.*

Originality. *The article is devoted to the problem of improving the professional training effectiveness of the military personnel in the modern warfare realities. The authors have identified and analyzed the psychological peculiarities of professional training of the military specialists in a foreign language communication environment. The psychological qualities and abilities of a serviceman/woman's personality that influence professional training in a foreign language communication environment are described and empirically confirmed.*

Conclusion. *The analysis made it possible to identify the main problems of professional training faced by Ukrainian military personnel in a foreign language communication environment. The correlation analysis allowed us to establish the relationships specifics between the personal characteristics of an individual in a foreign language communication environment. The identified relationships show that tolerance to uncertainty and the level of resilience are among the factors of effective assimilation of a person's new experience and directly affect the his/her decision-making. And modern realities require the military to be prepared to act in the face of growing uncertainty, modern multilevel challenges to security and the combat space, and to master new models of behavior in a professional environment.*

Keywords: *military personnel; military specialist; professional training; foreign language communication environment.*

Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

Received/Поступила: 04.05.23.